

10. søndag efter Trinitatis

Salmevalg

Lover den Herre, 3

Herre Gud, dit dyre navn og ære, 7

Du, som ud af intet skabte, 330

Kirken den er et gammelt hus, 323

Spænd over os dit himmelsejl, 29

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas

Da Jesus kom nærmere og så Jerusalem, græd han over den og sagde: ”Vidste blot også du på denne dag, hvad der tjener til din fred. Men nu er det skjult for dine øjne. For der skal komme dage over dig, da dine fjender skal kaste en vold op omkring dig, belejre dig og trænge ind på dig fra alle sider. De skal jævne dig med jorden og dine børn sammen med dig, og de skal ikke lade sten på sten tilbage i dig, fordi du ikke kendte din besøgstid.”

Så kom han ind på tempelpladsen, og han gav sig til at jage dem ud, som drev handel dér, og han sagde til dem: ”Der

står skrevet: ”Mit hus skal være et bedehus.” Men I har gjort det til en røverkule.”

Han underviste hver dag på tempelpladsen. Ypperstepræsterne og de skriftkloge, ja, alle folkets ledere søgte at få ham ryddet af vejen; men de kunne ikke finde ud af, hvad de skulle gøre, for hele folket hang ved ham for at høre ham.

Prædiken

Hvordan bedømmer vi, hvad der er sandt, og hvad der er falskt?

Det er måske ikke det, som teksterne til i dag ved første øjekast handler om. Den gammeltestamentlige læsning handler om, at ”Herren vor Gud, Herren er én!” Og derfor skal vi elske ham.

Teksten fra Paulus’ brev til Korinterne handler om, hvordan den ene Gud virker i os, i kraft af Helligånden.

Men teksten, som jeg læste højt her fra prædikestolen, og som er fra Lukasevangeliet, handler om, hvordan Jesus beklager sig over Jerusalem. Han går direkte ind i templet,

det allerhelligste hellige, han driver de handlende ud og siger: ”Der står skrevet: ”Mit hus skal være et bedehus.” Men I har gjort det til en røvekule.

Sådan! Jesus har dømt. Templet, hvor Gud prises og sandheden hyldes, kalder Jesus en røverkule. Hvordan kan han gøre det? Hvorfor ved han, at det er falsk gudsdyrkelse?

Bibeltæksten svare på spørgsmålet mellem linjerne. Da Jesus rydder templet for handlende og kalder det en røvekule, reagerer folkets ledere kraftigt imod det. De forsøger at få Jesus ryddet af vejen (og det lykkedes også fem dage senere). Men hvorfor? Er det ikke harmløst?

Nej, det er det ikke. For templet i Jerusalem var en af de mest indbringende forretninger på Jesu tid. Jøderne var et temmelig stort folk, men de fleste af dem levede ikke Israel. De levede omkring Middelhavet og i Mellemøsten. Jøderne kom rejsende langvejs fra, og de fattige gav gerne deres formue væk i templet, hvor priserne var høje.

Så folkets ledere sidder fedt i det. Mageligt kan de glæde sig over en god forretning. Og så kommer Jesus, denne

urostifter! Men ikke én af de sædvanlige bøller, der forsøger at vælte de siddende magthavere og selv overtage magten; nej en underviser, en fremragende taler og et sandhedsvidne. Han har folket med sig. Det er magthavernes problem. Folket hænger ved hvert eneste ord, Jesus siger. Under overfladen lurer et oprør.

Hele pallaveret skyldes, at templets ledelse er frafaldet. De har ikke længere legitimitet i forhold til sandheden, fordi templets allervigtigste funktion – nemlig lovprisningen af Gud – er forstummet til fordel for magt, begær, rigdom og undertrykkelse.

På mange måder ligner denne konflikt den samme konflikt, der førte frem til reformationen i begyndelsen af 1500-tallet. Paven havde besluttet at udbygge Peterkirken, så det blev den prægtigste kirke verden nogensinde havde set – men han ville ikke selv betale, så den katolske kirke skabte et omfattende og indbringende system af handel med afladsbreve, og de skabte et er verdenshistoriens mest effektive slogans: Når pengene i kisten klinger, straks sjælene ud af skærsilden springer!!

Men Luther gjorde op med den teologi, der sagde, at Paven har monopol på sandheden. Han gjorde op med tanken om, at almindelige menneskers adgang til Gud går gennem kirken. At kirken har magten til at bestemme, hvem der er inde, og hvem der er ude; at kirken er Guds højre hånd på jord, og at pavestolen er Kristi stedfortræder.

Det er akkurat det samme, Jesus gør. Han gør op med den forestilling, at ypperstepræsterne og de skriftkloge, folkets ledere, kan sætte pris på, hvad der er sand gudshengivenhed. En due solgt til overpris på tempelpladsen er i princippet det samme som et afladsbrev. Og begge forretningers teologi lyder: Jo rigere du er, jo større kærlighed kan du købe dig til; jo mere syndsforladelse kan du få, jo kortere tid skal du lide i skærsilden.

Luther og Jesus tager magten fra kirken og fra templet, idet de siger, at det ikke er menneskers rigdom, det kommer an på, det kommer alene an på Guds nåde. Menneskers adgang til Gud går nemlig *ikke* gennem nogen

som helst institution. Menneskers vej til Gud går gennem Kristus.

Det har vi hørt før. Det er også god kristen teologi, og det er endda noget, som Jesus selv har sagt: ”Jeg er vejen, sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig.”

Det er blevet prædikeret på alverdens sprog og med de forskelligste metoder de sidste 1983 år. Og alligevel kan vi stå eller sidde her i dag og spørge: Men hvad betyder det? Hvad betyder det, at menneskers vej til Gud går gennem Kristus? Det betyder faktisk ret mange ting, og jeg nævner bare lige få af de vigtigste ting.

For det første betyder det, at det ikke er op til os at finde Gud, men at Gud allerede har fundet os.

Asger er blevet døbt i dag, han har hverken evner eller vilje til at lede efter Gud.

Han kan så lidt, at han ikke på nogen måde har kunnet gøre sig fortjent til nogens kærlighed. Alligevel er han elsket. Alligevel glæder vi os alle umådeligt meget over, at her er et nyt menneske. Dåben er et tegn på, at det ikke

kun er os, der glæder os, og at det ikke kun er Asgers forældre, der elsker ham. Selve livets kilde. Den magt, der har skabt os. Herren, som vi kalder Gud, og som er al værens grund. Himmelbuens Herre, fællesskabets Herre! Hvad end vi kalder Gud, så elsker Gud Asger. Ikke fordi det er Guds princip at elske Asger, men fordi Asger er, som han er. Derfor har han også fået et navn i dag, som ingen andre har (det har jeg ikke undersøgt, om passer): Navne gør os unikke!

Dåben er et tegn på, at Gud allerede har fundet os. Et andet tegn er evangeliefortællingen: Om Gud, der bliver født som menneske julenat, og bliver en del af livet på jorden, dør og rejser ned i dødsriget, og selv der kan intet skille os fra Guds kærlighed.

Gud har allerede fundet os, det er det første, det betyder, når vi siger, at menneskers vej til Gud går gennem Kristus. For det andet betyder det, at det alene afhænger af Guds nåde, om vi finder Gud. Vi kan intet give eller gøre for at indynde os hos Gud. Vores frelse afhænger ikke af, hvor mange duer vi har ofret, hvor mange gange vi har tilgivet

noget ondt, der blev gjort imod os, hvordan vi har behandlet vores børn, eller hvor mange penge vi har givet til Røde Kors.

Så vil nogen sikkert stille det spørgsmål: Kan vi så bare gøre, hvad vi vil, når først vi er døbt?

Og dertil vil jeg svare: Hvis vi oplever vores liv som nåde, hvis vi oplever, at fællesskabet med andre og kærligheden til vores elskede er en forunderlig gave – og det er det! – så ville vi aldrig stille det spørgsmål. Så ville taknemmelighed være en selvfølge, og det ville være en selvfølge, at med dette forunderlige, fantastiske og rige liv følger også et ansvar for værne om det. For livet er en uendelig stærk magt, men livet er også virkeligt skrøbeligt. Det ser vi tydeligt, når vi betragter Asger: han har ikke nogen som helst mulighed for at overleve, hvis ikke hans forældre drager omsorg for hans liv.

Det afhænger alene af Guds nåde, om vi finder Gud!

Den sidste ting, som jeg vil nævne, altså om hvad det betyder, at vejen til Gud går gennem Kristus, er, at vejen til Gud er vores næste.

Gud sidder ved siden af os. Det eneste sted, Gud ikke er, er i det allerhelligste af templet: I det tempel i Jerusalem, som Jesus ryddede for handlende, var der et rum, der var Guds rum; et tomt rum, hvor intet menneske kom ind. Kun en gang om året trådte den højeste ypperstepræst ind i rummet og sagde Guds navn. Gud er ikke der, hvor der er tomhed og øde, Gud er der, hvor din nabo er. Gud er der, hvor livet kan udfolde sig i fællesskabet. Det er næstekærlighedens praktiske betydning: udlagt med lidt anderledes ord, så betyder det også, at ifølge kristendommen er den vigtigste person i hele verden din nabo.

Gud er der også i ensomheden, men det hører en anden prædiken til. For nu skal jeg tilbage til begyndelsen, hvor jeg spurgte: Hvordan bedømmer vi, hvad der er sandt, og hvad der er falskt?

Det er muligt at udlede et enkelt princip, som min prædiken i dag har ledt frem til. Princippet er et spørgsmål, og det lyder sådan her:

Hvem tjener hvem?

Sandheden er, at gudstjeneste betyder, at Gud tjener os. Og derfor synger vi lovsange. Og sand gudsdyrkelse er, når vi tjener vores næste.

Falsk gudsdyrkelse er, når vi tjener os selv, når vi tror, vi kan finde sandheden ved at søge i vores indre, eller når vi bliver slaver af lykken, eller af andre mennesker, der sætter sig i Guds sted.

Det falske gør os til slaver, sandheden sætter os fri – til at tjene.